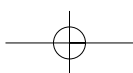
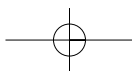

Het is nog donker in Lemba,
een buitenwijk van Kinshasa.
Wij wachten op King.

Woensdag en donderdag 3 en 4 oktober 2012.

De check-in op Ndolo gebeurt in openlucht aan primitieve barakjes. Alle bagage wordt gewogen en nog eens extra verpakt waar nodig. "Du scotch?" is een veel gestelde vraag. Die bruine plakband wordt hier ten overvloede om en rond alle soorten bagage geplakt. Eens ter plaatse wordt die scotch dan verwijderd en weggegooid; zomaar op de grond natuurlijk. Yves opperde eens: "Die scotch is de belangrijkste vorm van milieuvervuiling in Congo."

Wat geen valies is, dozen bijvoorbeeld, kan mee als vracht. Vracht kost \$4 per kilogram, extra gewicht van de valiezen kost \$5 per kilogram. Elke reiziger heeft recht op een valies van twintig kilogram. Het is goed om weten dat valiezen niet als vracht aanzien worden maar als persoonlijke bagage. Ik denk dat het goed zou zijn om in 't vervolg zoveel bagage als mogelijk in dozen te verpakken en zelfs alleen maar de handbagage in valiezen te stoppen. Op honderd kilogram bagage kunnen we zodoende \$100 besparen.

Alles verloopt hier gemoedelijk, het is amusant zelfs. Plots daagt Pauline op, het nichtje van Henriette, met een pakje. Ze heeft voor de keuken van Katako-Kombe inkopen gedaan en komt die ook inchecken.

Voilà, de rest van de dag is het congé.

Onderweg naar huis wordt ter hoogte van St. Rafael, een parochie van de Scheutisten, de helft van de rijbaan ingenomen door een uitvaart aan een of andere niet katholieke kerk. De lijkstaf wordt in een echte lijkswagen vervoerd, er is trommelgeroffel, een dansende menigte verplaatst zich richting begraafplaats achter een zeer grote foto van de overledene, een oudere man. Op de koer van de kerk staat een echte band van jetje te geven: iedereen danst, zingt, ...

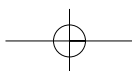
Wij Europeanen kennen dit soort 'treuren' niet.

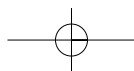
In Limete, op de 'Place Commercial' van de 'septième rue' koop ik telefoonkaarten voor Yves, Benoit Braeckman en Herman Burvenich. Omdat het nu nog niet duidelijk of is Benoit en Herman nog terug naar hier zullen komen, laat ik alleen de kaart van Yves en die van mij voor roaming activeren. Dat is, zoals eerder reeds vermeld een extra en gratis service die het mogelijk maakt vanuit het buitenland naar Congo te telefoneren. Als we het wat snugger aan boord leggen, zullen we volgend jaar nog steeds hetzelfde Congolees telefoonnummer hebben. Een nieuwe kaart kopen zal dan niet meer nodig zijn.

King en ik begeven ons naar een terras aan de overkant van de Place. Als aperitief van ons middagmaal straks drinken we een koele Primus en genieten van de passage. Op het plein van de Place spelen jongeren een soort minivoetbal-match maar het grootste deel van het plein wordt door een ontelbaar aantal politieagenten bezet. Ze hebben er, zegt men ons, een voor de 'Francophonie' voorbereidende training. Slechts een minderheid is een beetje actief, de rest hangt maar wat rond daar. De 'Francophonie'? Alles lijkt nu wel rond die 'Francophonie' te draaien.

Donderdagmorgen.

Om vijf uur vertrek ik met Edgard van Memisa bij de Kapucijnen om King op te halen. Ondanks de héél duidelijke afspraak ligt hij nog in zijn bed. Zéér plezant om de dag te beginnen. Hij is waarschijnlijk nog nooit zo rap klaar geweest. Klaar? Zijn broek heeft hij goed aan, zijn vest heeft hij aangeschoten maar zijn schoenen zijn hij niet eens goed aan, de rijgkoorden heeft hij nog niet geknoopt. Dan, als hij al in de

auto zit, roept zijn vrouw Nicoletta dat hij een zak met materiaal vergeten is. Bon, hij weer uit de auto naar huis getsjaffeld en terug. Zijn handbagage is tegen de afspraak in veel te zwaar. "King, dat overgewicht moet je maar zelf betalen," zeg ik hem. "OK!" maakt hij er zich van af.

We komen op Ndolo aan, de portier is er nog niet. Soldaten die de wacht houden laten ons binnen maar we moeten hen wat geld geven: 1000Fc per man is niet genoeg. De service bij CapFret is OK, een beetje primitief maar OK. De handbagage wordt gewogen en we betalen het overgewicht aan \$5 per kilogram. Bij mij valt dat mee, ik betaal slechts \$20. Wat King te betalen heeft wil ik eigenlijk niet weten.

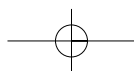
We mogen naar het luchthavengebouw gaan en daar begint 'het spel'. Een dame van de DGM achter het loket voor de Congolezen zegt onmiddellijk: "C'est mille franc!" Dát, nog voor ze de papieren gevraagd heeft. Ferm! Ik moet naar het loket van de 'expats' om de ondertussen gekende formaliteiten van de migratie te vervullen. "Er is een probleem met je visum," zegt de lange, struise ambtenaar. Ik moet meegaan naar 'het bureau'. Ik kan dat niet tegenspreken want mijn 'Ordre de Mission', die ik in feite niet nodig heb, zit in een van mijn valiezen die gisteren is ingecheckt. Veel discussie helpt niet. Hij laat mij pas gaan als ik \$10 dollar betaal. Dat zal mij veel miserie besparen want betaal ik niet, dan moet ik bij de chef zelf gaan en dát zal pas miserie betekenen, beweert hij. Ik zeg hem dat ik Benjamin, een magistraat, zal bellen maar dat maakt niet de minste indruk op hem. Betalen zal ik. King, die gelukkig geïnviteerd werd om mee te gaan naar het bureau, neemt de discussie over. Er is geen lievemoeieren aan, de man verdwijnt en trekt zich terug in zijn loket. King en ik overleggen wat, ik ben zeer gespannen, mijn handen beven. King roept de man bij ons en zegt dat we \$5 zullen geven. "OK!" zegt hij. Hij neemt de \$5

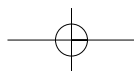
aan en steekt ze vliegensvlug in zijn broekzak. We mogen verder. Het wordt helemaal gek nu: ik moet mijn gele inentingsboekje voorleggen aan een ambtenaar van de 'santé publique', King zijn gezondheidskaart. In zijn haast heeft King die thuis vergeten mee te nemen. Weer overleg, gepalaver en de ambtenaar is 1000Fc rijker. Op ons vliegticket krijgen we alle twee een stempel: gezond om naar het binnenland te reizen. We worden slechts één per één de wachtzaal binnengelaten. Daar wordt onze handbagage gecontroleerd en gefouilleerd. Omdat ik vrees dat mijn douchegeel, onmisbaar in het binnenland vind ik, zal geconfisqueerd worden, geef ik die aan King die ze in zijn binnenzak steekt. Dan moeten we nog voorbij een man met een handscanner eer we ons mogen neerzetten in afwachting van de inscheping. We zitten amper als we naar het vliegtuig mogen voor de vlucht Kinshasa-Kananga-Tshumbe-Lodja-Kinshasa. Het is een oranjekleurig toestel, een LET 410 UVP-E zoals voor onze vlucht naar Ilebo in 2008 en 2009. Ik tel zeven passagiers, al de rest is bagage.

Vanuit de lucht ziet de weg naar Kikwit er goed uit. Langs die weg en ook langs andere wegen die er goed bereikbaar uitzien, ik zie zelfs auto's rijden, liggen er regelmatig grote, bewerkte akkers. Er hangt zeer veel vocht in de lucht. In Kananga moeten we, na een drie uur durende vlucht, het vliegtuig verlaten voor een korte pauze van dertig minuten.

We landen in Tshumbe na nog eens een uur vliegen. Al onze bagage is mee! Adrien, Henriette en Pierre staan ons op te wachten. Ik mag niet zeggen dat Pierre er echt goed uit ziet. Na een lange ziekte met hospitalisatie in Kinshasa is hij fel vermagerd. Het ontbreekt hem zichtbaar aan 'force'.

Als alle bagage opgeladen is en de DGM-formaliteiten vervuld (de lange man, herkende mij en salueerde vriendelijk), rijden we naar de

BDOM. Onder één van de mangobomen drinken we water en fris bier. Heel wat bekenden komen ons verwelkomen: Louise, Regine, Albertine die haar diploma economie behaald heeft (aan de universiteit van Tshumbe, maar bon), Pius, Albert Amokoko, de kok van vorig jaar die er opmerkelijk verouderd uit ziet, Albert de chauffeur, ... King heeft ondertussen een zaakje te regelen en rijdt weg achterop een motor nadat ik hem op het hart gedrukt heb niet te lang weg te zijn want dat we vandaag nog in Katako-Kombe moeten aankomen.

Na een sobere maaltijd, kip met rijst en mani-okblaren, wordt onze bagage ingeladen en vertrekken we richting Katako-Kombe. Het is 15.15u.

Ik zit met Adrien vooraan in de auto. Het is interessant zo te reizen. We praten veel en dat is wat mij betreft de eerste keer met Adrien: veel, lang en interessant. Het probleem van de ondervoeding, deels veroorzaakt door mislukte rijst-oogsten, lijkt hem als 'médecin chef de zone' zeer bezig te houden. Een kleine sprinkhanensoort is de oorzaak van die mislukte oogsten. Op het internet, vertel ik hem, heb ik een boek gezien en gedeeltelijk gelezen die dit ernstige probleem behandelt. Jammerlijk genoeg kan men dat boek, een *.pdf, niet downloaden noch afprinten. Het is te koop en verder kan men het alleen online lezen. Vervelend, zéér vervelend. Adrien heeft wat dit betreft twee belangrijke handicaps: het boek is in het Engels gepubliceerd en hij kan geen Engels plus... de 'réseau' in Katako-Kombe is zo slecht of zo langzaam als hij wat beter is, dat een boek online raadplegen quasi uitgesloten is.

King, Albert de oude chauffeur en wat meisjes zitten langs achteren onder de bache in de laadbak. Ze liggen, zitten, hangen daar op en tussen allerhande bagage, bakken bier, weet ik

veel wat nog allemaal. Matrasjes maken de rit wel wat comfortabeler maar voor hun rug en zitvlak is dit verre van het summum van comfort. Voor hen is die rit dus nog vermoeiender dan voor mij.

De weg is tot Owele prima bereikbaar maar dan is het weer hetzelfde hindernissenparcours als gewoonlijk. Dat stuk weg is slechter dan vorig jaar. Chauffeur Albert en de 4x4 zijn ook nu weer de perfecte twee-eenheid, ze brengen ons veilig naar Katako-Kombe. Na een korte halte aan het 'centre de santé' van Lotola Opaka komen we iets na 19u. in Katako-Kombe aan.

We reisden vandaag van 5u. tot 19.15u. en waren 14.15u onderweg.

Ghislaine heeft een avondmaal laten bereiden. Zelf ligt ze met een malaria-aanval, hoge koorts, een baxter met intraveneuze kinine en wat andere vervelende problemen in bed. Rond 21u. wordt de generator stilgelegd, hij werd kort na onze aankomst opgestart. We gaan vroeg naar bed.

In Tshumbe.
Pas geland, alle bagage is mee!

